

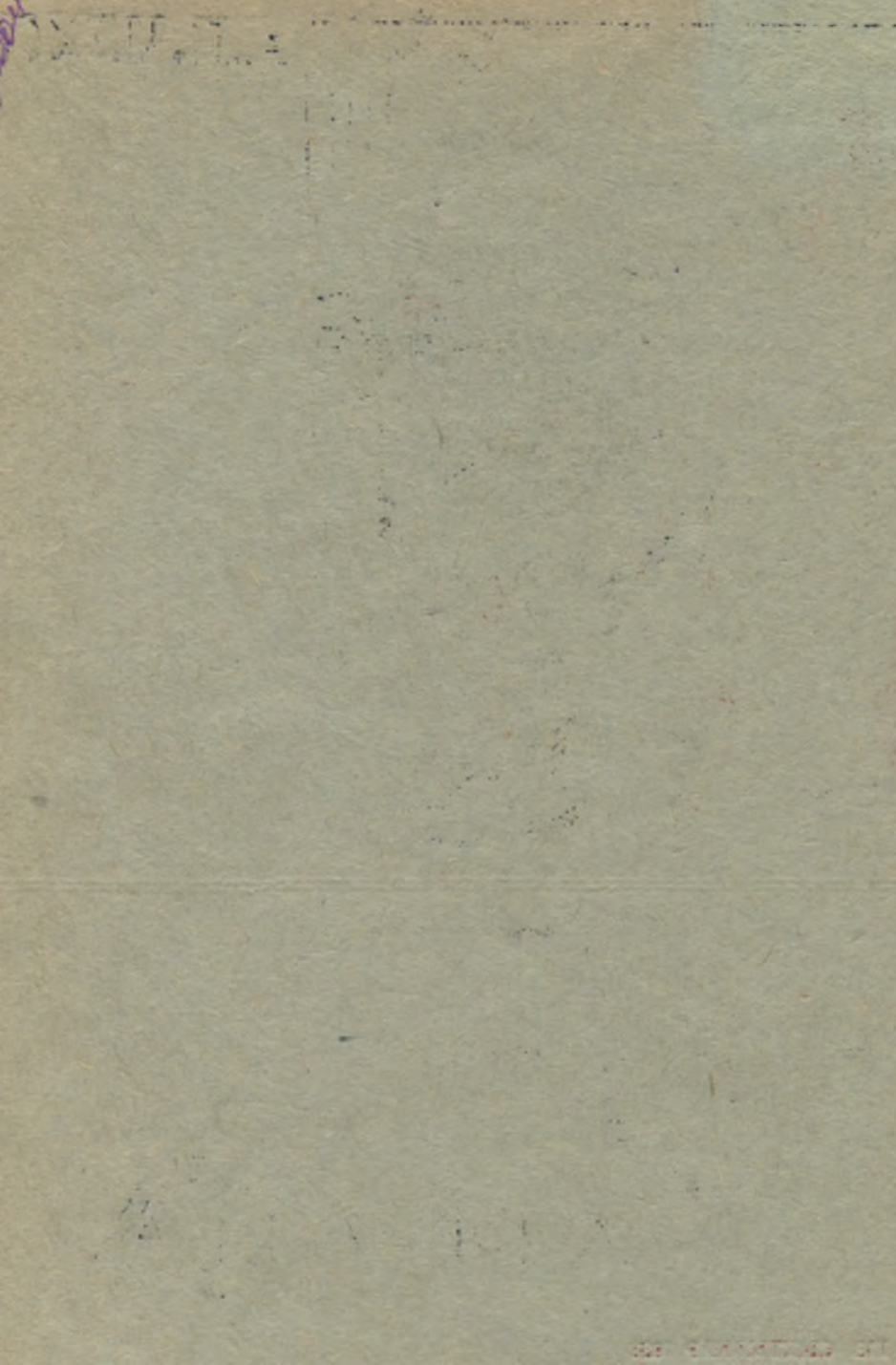
8(С125)
456

А.П.ЧЕХОВ

ВÖВ ФАМИЛИЈА

КОМИ ГИЗ СЫКТЫВКАР 1936

СССР-БЭИ
88 г. 900
ЛБ. 5000

8(01
45

А. П. ЧЕХОВ

ВÖВ ФАМИЛІА

Серпасалис
С. БОЛМ

18052

БЭБЭ КИТЕНА
Респ. Коми-Музей
Истор. и Лит. Муз.
г. Сыктывкар.

~~4938~~

КОМИ ГОСУДАРСТВЕННОЙ ИЗДАТЕЛЬСТВО
СЫКТЫВКАР 1938

А. П. ЧЕХОВ

ЛОШАДИННАЯ ФАМИЛИЯ

На коми языке

ДЛЯ МЛАДШЕГО ВОЗРАСТА

Редактор П. Доронин. Техред М. Шестаков. Рисовал С. Бойм. Издание № 9
Уполномоченный Главлита № 746.
Заказ тип. № 700. Тираж 2000 экзempl.
Печатных листов 1. Авторских листов
0,26. Формат 62x94: 1-16. Сдано в про-
изводство 26-III-38 г. Подписано к пе-
чати 26-IV-38 г.

Тянографія УМП, Коми АССР,
гор. Сыктывкар, Дом печати.

Отставнөј генерал-мајор Булдејевлөн вісмісны піңјасыс. Сіјө пожјаліс вомсө вінаөн, коңјакөн, пуктыліс вісан пің дінас табак јөкөѳ, опіј, скіпідар, карасін, мавтліс щөкасө јодөн, пелас сылөн вөлі спіртын көтөдөм вата, но нінөм тајө ез отсав, сөмын вукөдны көсјіс таыс. Воліс доктор. Сіјө гудјысыштіс піңас, пропішітіс хіна, но і тајө ез отсав. Предложітлісны нещыштны вісан піңсө, но генерал вочавізіс өтказөн. Став гортсајасыс—гөтырыс, челадыс, слугајасыс, весіг пөвар Петка, вөзјылісны быдсөн ассыныс лечітан ногјас. І пріказчікыс Булдејевлөн, Іван Јелісејіч, локтіс сы діно да сөветујтіс лечітны заговорөн.

— Тані, міјан ујездын, ваше превосходітелство,— шуіс сіјө,— во даc сајын служітлывліс акцізнөј ¹⁾ Јаков Вагілјіч. Первој сорт—лечітліс піңјас заговорөн.

1) Акцізнөј—налогјас да мукөдторјас куза чіновнік.

Вөлі бергөдчас өшіңлаң, вашкөдыштас,
сөлыштас да бытто кіон бостас! Гіла
сылы сещөмөс сетөма...

— Көні-нө өні сіјө?

— Акцізнөјыс чөвтөм бөрын, сіјө Са-
ратовын төшща ордас олө. Öнi сөмын
піңјас лечитөм помыс і вердчө. Кущөмкө
мортлөн-кө вісмас піңыс, локтөны сы
дінө, отсалө... Сетчөсјассө, Саратовса
олысјассө, гортас, ас ордас, лечитө, а му-
көд карјасыс-кө могмөдчөны, лечитө
телеграф куза. Мөдөд сылы, ваше пре-
восходітелство, депеша¹⁾, шу сіз і сіз...
раб божіј Алексейлөн піңјасыс вісөны,
кора отсөг сетны. А сөмсө лечитөмыс
поштаөн ыстанныд.

— Јерунда! Шарлатанство!

— А ті відлөј, ваше превосходітел-
ство. Віна зев радејтө, олө оз гөтырыс-
көд, а ңемкакөд, но, позө шуны, чудо-
дејственнөј господін!

— Мөдөд, Алоша!—кевмысны пондіс
генералша. — Те вот он веріт заговор-
јасө, а ме ас вылын іспытајтлі. Көт те

1) депеша—јүөр, пісмө.

Отставнөй генерал-мајор Булдејевлөн вісмисны піңјас

і он веріт, но мыҗла-нө ҥе ыстыны? Кыд-өд оз уг сыыс.

— Но, ладнө,—сөҗласітчіс Булҗејев.— Тани ҥепөштө акцізнөјлы, но чөртислы депеша мөдөдсас... ок! Вынөј абу! Но, көні тенад акцізнөјыд олө? Кызі сылы гижны?

Геҥерал пуксіс пызан сажө да бостіс кіө перө.

— Сіјөс Саратовын быд пон төдө,— шуіс приказчік. — Изволітөј гижны, ваше превосходітелство, Саратов карө... Его благородіје господін Яков Васілјичлы... Васілјичлы...

— Но?

— Васілјичлы... Яков Васілјичлы... а фамиліјаыс... А фамиліјасө вот і вунөді! Васілјичлы... Чөрт... Кыз-нө сылөн фамиліјаыс? Öнтај татчө локтігөн төдвылын вөлі...

Іван Јевсејіч лептіс сінјассө пөтөлөк-лан да пондіс вөрөшітны вомдорјаснас. Булҗејев да геҥералша терпеҥјесыс пет-мөн віччысісны.

— Но мыҗ-нө? Регыджык мөвпав!

— Изволітj гiжны, ваше превосходiтелство,
Саратов карб...

— Ҷик пыр... Васілҗичлы... Яков Васілҗичлы... Вунөди! Сещөм јешщө прөстөј фаміліја... Фаміліјаыс бытҗө вөв нмлаң мунө... Кобылін? Абу, абу Кобылін. Енлөј... Жеребцов, гашкө? Абу, абу Жеребцов. Помнита, вөв фаміліја, а кущөм— јурыс чеччыштіс.

— Жеребјатніков?

Абу, абу. Енлөј... Кобылицын... Кобылатніков... Кобелев...

— Тајө-нын пон фаміліја, а абу вөв фаміліја! Жеребчіков?

— Абу, і абу Жеребчіков... Лошаді-нин... Лошаков... Жеребкін... Нєкод абу та піыс!

— Но, кыз-нө ме кута сылы гіжны? Те мөвпышт!

— Ҷик пыр. Лошадкін... Кобылкін... Кореннөј...

— Көреңніков? — јуалис геңералша...

— Абу, абу. Прістажкін... Абу, абу! Вунөди!

— да мыјла-нө, чорт возмі, сујсан сөветјасөн, кор вунөдін?—скөрміс геңерал.—Мун татыс, весас.

І дом помын ставыс думајтисны фаміліјас...

Іван Левсејіч һөжжөнїк петіс, а генерал кутчыгіс аслыс чужөм бокас да кутіс ветлөдлыны комнатајас куза.

— Ој, бағушкі!—горзіс сіјө.—Ој, матушкі! Ок, јен југыдсө ог ағзы!

Приказчік петіс садјө да, сінјассө јен-ежлаң лептөмөң, зіліс помнітны акціз-һөјлыс фаміліјасө:

— Жеребчіков... Жеребковскіј... Жеребенко... Абу, абу сіз! Лошадинскіј... Лошадевич... Жеребкович... Кобыланскіј...

Һедырмыст сіјөс корісны господа дінө.

— Помнітін?—јуаліс генерал.

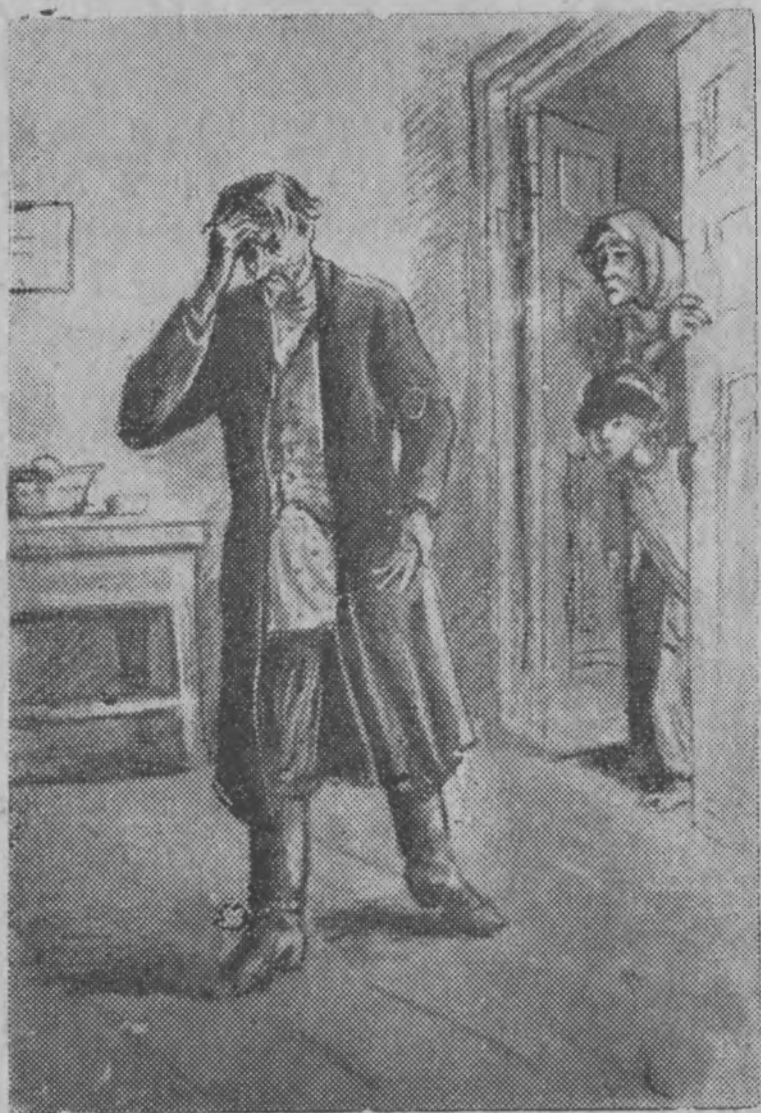
— Һеказы ег, ваше превосходітельство.

— Гашкө Коңавскіј? Лошадніков? Абу?

І керка пыцкын ставыс вом топөдлы-төг пондісны өктыны фаміліјајас.

Переведітісны вөвјаслыс став арлыд-јассө, пөрөдајассө, кағтылісны вөв бурыс, кок гыжјас, сіөс-завод јылыс... Керкаын, садјын, слугајас оланінын, кукнаын ветлөдлісны јөз пелөсыс пелөсө да, плеш-јассө гыжјаліг, корсісны фаміліјајас...

Приказчікөс дугдывтөг чукөстлывліс-ны керкаө.

— Гнедов!— шулісны сылы.— Рысісты! Лошадіцкі!

— Табунов?— жуаласны сылыс. — Копытін, Жеребовскіј?

— Абу, абу,— вочавізіліс Іван Јевсејіч сінјассө вывлаң лептөмөн, да воҗө мөвпаліс гораа. — Коңенко... Коңченко... Жеребејев... Кобылејев...

— Папа!— горзісны комнатасаң челаҗ.—Тројкін! Узҗечкін?

Шызіс став усаҗбаыс. Терпеңјеыс петөм, мучітчөм геңерал көсјысіс сетны віт шајт, коді төдвылас ускөдас настојашщөј фаміліјасө. Іван Јевсејіч бөрсакутісны вөтлысны җоң чукөрјасөн...

— Гнедов!— шуалөны сылы.— Рысістыј! Лошаҗіцкіј!

Воіс рыт, а колан фаміліјаыс век-на ез сур. Сізі телеграмма мөдөдтөг і ұзыны водісны. Геңерал војбыд ез ұз, ветлөдліс пелөсыс пелөсө да горзіс... Көжмөд час асылын сіјө петіс керкасыс да таркңітіс өшің пыр пріказчіклы.

— Абу-ө Мерінов?— жуаліс сіјө бөрдан гөлөсөн.

— Абу, абу Мерінов, ваше превосходітельство, — вочавізіс Іван Јевсејіч да мыжа пырыс ышловзіс.

Ворота сајын мујас вылыг доктор паныдаліс
Іван Јевсејічос...

— да гашкө абу вөв фамиліја, а ку-
щөмкө мөд сикас?

— Істиннөј кыв, ваше превосходитель-
ство, вөв фамиліја... Тајос зев лөсыда,
бура помнѣта!

— Ек, кущөм те, вокө, паметтөм...
Меным өні сїјө фамиліјаыс, кажиччө, свет
вылас ставгыс меддона... Җикөз мучитчи!

Асывнас геңерал бара ыстис докторла.

— Мед нещыштас! — решитис сїјө. —
Абу-нин сесса вынјас терпитны...

Воис доктор да нещыштитис висан пиңсө.
Пиң висөм пырыс-пыр дугдис, і геңерал ус-
покоитчис. Ассыс делөсө вөчөм бөрын да
мыј следуйтө аслас трудыс пөлучитөм бө-
рын, доктор пуксис аслас брїчкаө¹⁾ да мө-
дөдчис гортас. Ворота сајын мујас вылыс
сїјө паныдалис Иван Јевсејичөс... Приказчик
сулалө вөлі туж дорас да, аслас кокјас улө
виқөдөмөн, мыј жылыс-кө јона думајтө. Кы-
мөс чуқырјас да сін виқөдлас сертыс сы-
лөн думјасыс вөліны мучитанаөс...

— Буланов... Черессedeлнїков...—бор-

1) Б р і ч к а—телега.

— Помніті, ваше превосходітелство!

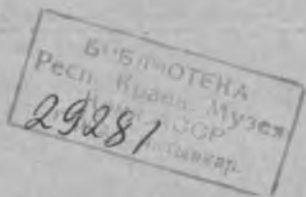
мочітіс сіјö. — Засупоңин... Лошадскіј...

— Іван Јевсејіч!—шыасіс сы дінö доктор. —Ог-ö вермы ме, голубчік, һöбны тіјанлыг четверт віт кымын зөр? Меным вузалöны міјан мужікјас зöрсö, да зевһін омöлöс...

Іван Јевсејіч ныжа візöдліс доктор вылö, кызкö һејöз ногөн шпыңмуні, вочакыв шутöг шеныштіс кіјаснас, да котöртіс усадбалаң сещöм öдјö, бытö сы бöрсә дур пон вöтчö.

— Помңіті, ваше превосходітелство!— лебыштіс геңерал кабинетö да рад пырыс горöдіс сіјö һе асгöлöснас.—Помңіті, сетас мед јен здоровје докторлы! Овсов! Овсов—фаміліјаыс акцізнöјлөн! Овсов, ваше превосходітелство! Ыстöј депешатö Овсовлы!

— Накоса!—шуіс геңерал лөг пырыс да вәјöдліс чужöм дінас сылы кык піга öтщöщ. —Оз ков меным öні тенад вöв фаміліјаыд! Накоса!

КОМИ ГОСУДАРСТВЕННОЕ ИЗДАТЕЛЬСТВО

ИЧӖТ ДА ШӖР АРЛЫДА ЧЕЛӖАДЖАСЛЫ БИБЛИОТЕКА

„КӢГА БӖРГА КӢГА“

1. ПУШКИН—Зарӗ черӗ жылыс моҗкыв.
2. ПУШКИН—Поп да сылӗн Кавак Балда жылыс моҗкыв.
3. ПУШКИН—Цар Салтан жылыс моҗкыв.
4. ПУШКИН—Кулӗм царевна да Сӗӓм багатыр жылыс моҗкыв.
5. ЖУКОВСКИЈ—Сапдга кан.
6. КРЫЛОВ—Баснаҗас.
7. ЛЕРМОНТОВ—Ашӗк-Керӓб.
8. ТОЛСТОЈ Л.—Акула.
9. ТОЛСТОЈ Л.—Булька.
10. ТОЛСТОЈ Л.—Фӓлӓпок.
11. ӢЕКРАСОВ—Геӗнерал Топтыгӓн.
12. ӢЕКРАСОВ—Мазаҗ дед да кӓчҗас.
13. ТУРГЕНЕВ—Бежӓн луг.
14. ТУРГЕНЕВ—Бӓр'ук
15. ТУРГЕНЕВ—Муму.
16. ТУРГЕНЕВ—Перепелка.
17. ЧЕХОВ—Ваӗкка.
18. ЧЕХОВ—Вӓв фамиља.
19. ЧЕХОВ—Фетӓнкаҗас.
20. ЧЕХОВ—Жеҗыд кымдс.
21. ЧЕХОВ—Пышҗыс.
22. ГОР'КИЈ—Архӓп дед да Лӓӗкка
23. ГОР'КИЈ—Челӓдҗас.
24. КУПРИН—Жеҗыд поп
25. КУПРИН—Гамбрӓнус.
26. ЛЕСКОВ—Часӓвӓҗ.
27. ГРИГОРОВИЧ—Гуттаперчевӓҗ Фетӓнка.
28. ГАРШИН—Лагуша-путешествельӓца.
29. ГАРШИН—Сӓгнал.
30. КОРОЛЕНКО—Ӣӓбӓм Фетӓнка.
31. МАМИН-ГИБИР'АК—Руд сылӓ.
32. МАМИН-ГИБИР'АК—Студонӓҗ җу дорса керка.
33. МАМИН-ГИБИР'АК—Кыҗыс Земель.
34. СЕНКЕВИЧ—Музыкант Јанко.
35. КИПЛИНГ—Слӓн пӓ.
36. ЛОНДОН—Кӓш жылыс сказаӗҗе.
37. ЛОНДОН—Кӓҗӓн.
38. СЕТОН-ТОМПСОН—Орӓм пель.
39. СЕТОН-ТОМПСОН—Чӓнк.
40. СЕТОН-ТОМПСОН—Ручлӓн семҗа.
41. АНДЕРГЕН—Фуҗмовочка.
42. АНДЕРГЕН—Озыс салдат.
43. АНДЕРГЕН—Фӓкӓҗ җусҗас.
44. АНДЕРГЕН—Тывкӓрт.
45. АНДЕРГЕН—Шуда колошҗас.
46. АНДЕРГЕН—Прӓнцесса да Порсвӓҗыс.
47. РОБЕРТС—Зоӗӗи да Кӓд.

КОМІ ГОСУДАРСТВЕННОЇ ИЗДАТЕЛЬСТВО

ІЧӨТ ДА ШӨР АРЛЫДА ЧЕЛӘФАСЛЫ БИБЛЮТЕКА

“КҢИГА БӨРГА КҢИГА”

48. РОБЕРТС—Нывка да ош пі.	71. МАЖАКОВСКИЈ—Мыјбн кбсја лоны.
49. РОБЕРТС—Каң Робинзон.	72. БАГРИЦКИЈ—Ңыълбн кок туј.
50. Сіндбад—мореплавател (мојккыв)	73. БАГРИЦКИЈ—Мордвинлбн звезда.
51. Комі мојккывјас.	74. Островскиј Ң.—Гудок.
52. Ңеңецкбј мојккывја .	75. УЉА ДОВА М.—Леңин јылыс вистјас.
53. ГРИММ—Бременса музыкантјас.	76. ФАДЕЈЕВ—Метелца.
54. ГРИММ—Храбрбј портнбј.	77. БЕДНЫЈ Ф.—Баснајас.
55. ГРИММ—Мојккывјас.	78. КАТАЈЕВ—Узбм.
56. УЈДА—Ңелло да Патраш.	79. ПАУСТОВСКИЈ—Кбчлбн лапаяс.
57. УЈДА—Степ.	80. ПРИШВИН—Јарік
58. ГАУФ—Карлік Ныр.	81. БІАНКИ—Медббрја лыјбм
59. ГАУФ—Каліф Аіст	82. БІАНКИ—Вбрын војујгбм.
60. ГАУФ—Ічбт Мук.	83. ПОВИКОВ—ПРИБОЈ—Зыбунјас пбвсын.
61. АФАНАСЈЕВ—Љагуша-Царевна.	84. ЖІТКОВ—Мангуста.
62. АФАНАСЈЕВ—Кызі мужік барінбс велбдіс	85. ЖІТКОВ—Обезјана јылыс.
63. АФАНАСЈЕВ—Јбз пыщкыс бостбм роч мојккывјас.	86. КАССИЛЬ—Особбј отрадса ош.
64. Муфер Алдар-Кос (Казахскбј мојккыв)	87. КАССИЛЬ—Вошбм класс.
65. Охік (Армјанскбј мојккыв)	88. КАССИЛЬ—Турецкбј бутсы.
66. Аладдін да волшебнбј лампа (Арабскбј мојккыв)	89. Гајдар—Војеннбј тајна јылыс.
67. Алі-Баба да ңељамын рбз бојнык (Арабскбј мојккыв)	90. ГАЈДАР—Ңольбд блндаж.
68. ХАРРИС—Кролік-Вок.	91. ТІХОНОВ—Чбрт.
69. РОЛЛАН—Жан Крістоф.	92. Міхалков—Јортјас.
70. ТОЛСТОЈ А Желтухін.	93. ФРАКРМАН—Ылыс граница дінын.